

Editorial volum 19 (1995), Números 1, 2 i 3

Aquest volum únic està dedicat al professor C.R. Rao amb motiu de la seva investidura com a *doctor honoris causa* per la Universitat de Barcelona, en acte celebrat el 13 de març d'enguany amb la presència de les autoritats acadèmiques corresponents i d'un nombrós públic. De fet, la noble aula Paranimf de la Universitat estava plena de gom a gom. No era per a menys: professors, investigadors, estudiants i públic en general tenien l'oportunitat de veure i escoltar un dels estadístics més importants del moment.

Recentment, el professor B. Efron citava els homes que feren possible la maduresa de l'estadística, a saber: Fisher, Neyman, Pearson, Kolmogorov, Hotelling, Wald, Cramer i Rao. Tots aquests noms són autèntics mites en el camp de l'estadística, però hem de destacar que el professor C.R. Rao era, cronològicament, 25 anys més jove que qualsevol dels altres! Des d'aquesta perspectiva, i amb motiu del 75è. aniversari del professor C.R. Rao enguany (Madras, 20 de setembre de 1920), la revista **Qüestió** vol retre també un merescut homenatge a l'insigne investigador i professor.

En aquest context, a més dels articles originals ordinaris, el Volum 19 conté els discursos pronunciats pels professors C.M. Cuadras i C.R. Rao durant l'acte d'investidura anteriorment esmentat. D'entre els articles ordinaris, hom disposa igualment d'un interessant article del mateix C.R. Rao en el que s'ofereix una visió generalitzada de dues tècniques estadístiques multivariants: l'anàlisi canònica i la representació de dades categòriques (anàlisi de correspondències). Finalment, la Secció Docent inclou un article del professor C.R. Rao, text que forma part del seu llibre *Estadística y Verdad*, una amena dissertació de l'estadística en el seu context social. Amb la publicació d'aquest notable conjunt de textos de l'homenatjat (gràcies a l'amable autorització del Servei d'Informació i Publicacions i de l'editorial PPU de la Universitat de Barcelona), **Qüestió** posa a l'abast dels seus lectors un ampli recull força actualitzat de les seves consideracions sobre el paper i reptes amb què s'enfronta l'estadística avui dia.

Per la seva banda, la secció d'Estadística Oficial s'adhereix igualment a l'homenatge al professor Rao en aquest volum extraordinari que li dedica **Qüestió**. Ho fa amb la publicació de dos articles sobre el tema de la "metainformació estadística", és a dir, la informació sobre la informació estadística, temàtica que ha esdevingut en un aspecte estratègic de l'estadística oficial, apassionant i complex a la vegada.

Així, l'article d'Isidre Canals (de l'Institut d'Estadística de Catalunya), titulat "Introducció als sistemes de metainformació estadística", ofereix una visió general completa i n'analitza diversos aspectes: presenta la metainformació des del punt de vista de l'ús i de la mateixa producció estadística, tant des de la perspectiva de les microdades com de les macrodades; també mostra la construcció de diversos sistemes de

metainformació, realitzats per diverses institucions i amb diversos suports informàtics, tot i detallant-hi les experiències internacionals que es desenvolupen, amb els seus problemes de coordinació, coherència dels continguts i formats, i la compatibilitat dels sistemes d'acció. Finalment, procura una informació força exhaustiva de les conferències i grups de treball que actualment estudien el tema.

L'article titulat "Guidelines for the modelling of statistical data and metadata", del notable especialista suec Bo Sundgren (Statistics Sweden Institute), és una referència fonamental en aquest àmbit. Concretament, aquest treball és una versió de diversos estudis i informes que l'autor ha presentat en diverses reunions europees, moltes d'elles auspiciades per l'Oficina estadística de la Unió Europea (Eurostat). Bo Sundgren és mundialment reconegut com un iniciador i desenvolupador de l'estudi de la metainformació estadística, autor de la introducció del terme "metadata" fa més de vint anys i, amb el seu treball constant, ha consolidat i prestigiat aquesta àrea d'estudi, que ha adquirit un reconeixement científic i pràctic internacional, especialment al si dels instituts i organismes oficials d'estadística.

Barcelona, novembre de 1995

Acte de lliurament al professor C.R. Rao del diploma de doctor honoris causa de la Universitat de Barcelona, per part de l'Excm. i Mgfc. Rector d'aquesta universitat, Senyor A. Caparrós, el 13 de març del 1995.